

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

NORTH CLIPPING 2554/ 00251

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	19 มิ.ย. 2550	16	5377	12

วัดเก่าบน ถนนท่าแพ

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	๑๖ มี.ค. 2550	16	5677	12

ย่านท่าแพเป็นที่รู้จักแพร่หลายมาตั้งแต่อดีต เดิมเมื่อประมาณ 100 ปีมาแล้ว บริเวณสองฟากของถนนท่าแพนี้เป็นย่านร้านค้าและที่อยู่อาศัยของชาวพม่าและชาวตองลู ในสมัยต่อมายุ่นนี้ได้กลายเป็นย่านพ่อค้าชาวจีนตลอดสาย ปัจจุบันเป็นถนนสายสำคัญในด้านการท่องเที่ยวแห่งหนึ่งของเมืองเชียงใหม่ มีสถาปัตยกรรมเพื่อการพาณิชย์กรรมที่สวยงามหลายหลัง เช่น ร้านทิพย์เสถียรพาณิชย์ ห้างกิตติพันธ์พาณิชย์ (เดิม) บ้านท่าแพและร้านชาระมิงค์ ช้างคล่องแม่ข่า เป็นกลุ่มอาคารเก่าแก่ประมาณ 60- 80 ปี เป็นอาคารไม้ฉลุสลวยลายขนมปังขิง ร้านรัตนผล อาคารสถาปัตยกรรมแบบยุโรป มีลวดลายปูนปั้น รวมทั้งร้านค้าแบบไม้สองชั้นเก่าแก่สองข้างถนนท่าแพที่ยังเปิดทำการแก่นักท่องเที่ยว

นอกจากนั้นบริเวณถนนท่าแพยังมีวัดสำคัญของเมืองเชียงใหม่ที่สร้างขึ้นมาเมื่อหลายร้อยปีจำนวนหลายวัด ซึ่งวัดเหล่านี้มีประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจและมีสถาปัตยกรรมที่สวยงาม เริ่มตั้งแต่ พุทธสถานเดิมเป็นพื้นที่ส่วนหนึ่งของวัดอุปกุด (พม่า) ต่อมาได้จัดตั้งเป็นมูลนิธิพุทธสถาน เชียงใหม่ ในวันที่ 15 มกราคม พ.ศ.2501 โดยมีวัดอุประสงค์เพื่อเผยแพร่หลักธรรมแห่งพระพุทธศาสนาโดยวิธีปาฐกถา ธรรมเทศนา ธรรมสาส์น ปุจฉาวิสัชนาและอื่นๆ ที่เหมาะสม เผยแพร่วิทยาการอื่น ๆ เป็นสถานที่ในการทำกิจกรรมทางพุทธศาสนาและกิจกรรมอื่นๆ ของเมือง

วัดอุปกุด หลวงอนุสารสุนทร (ซุ่นฮี้) และแม่นายคำเที่ยง ชูติมา เป็นผู้สร้าง สถาปัตยกรรม 1 ระกอบด้วย วิหารแบบล้านนา ศาลาการเปรียญ หอสวดมนต์ กุฏิสงฆ์ ศาลาเอนกประสงค์ หอไตรแบบยกพื้นขนาดย่อม

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	19/6/2550	16	5677	12

มีการตกแต่งลวดลายประดับประดาอย่างสวยงาม ชุ่มประดูโขงขนาดใหญ่ได้รับการบูรณะขึ้นมาใหม่ วัดนี้มีประเพณีการใส่บาตรพระอุปัชฌาย์ทุกวันขึ้นสิบห้าค่ำที่ตรงกับวันพุธ เรียกว่า “เบ็งพุธ” เชื่อว่าหากได้ใส่บาตรกับพระอุปัชฌาย์จะได้บุญมาก

มัสยิดเฮตายาตุลอิสลาม (บ้านฮ้อ) ผู้นำชุมชนบ้านฮ้อ “ท่านเจ็งซงหลิง” ได้เดินทางร่วมกับกลุ่มพ่อค้าที่มาจากมณฑลยูนนาน เพื่อทำการค้าขายบริเวณรัฐฉาน ประเทศพม่า และเข้าสู่ประเทศไทยทางเขตอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ได้ย้ายถิ่นฐานมาอยู่ในบริเวณภาคเหนือของไทยและในที่สุดย้ายมาอยู่ในเชียงใหม่ในปี พ.ศ.2458 ตั้งถิ่นฐาน

บริเวณย่านไนท์บาซาร์ในปัจจุบัน เจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่ได้มอบที่ดินแห่งหนึ่งทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำปิงให้เป็นที่ตั้งบ้านเรือนของท่าน จึงกลายเป็นศูนย์กลางการรวมตัวของพ่อค้าชาวจีนยูนนานมุสลิมเป็นจุดพักของกองคาราวานสินค้าที่ใช้ม้าและล่อเป็นพาหนะ ต่อมาท่านได้รับความไว้วางใจจากทางราชการไทยให้รับสัมปทานในการทำธุรกรรมทางไปรษณีย์ มีหน้าที่ส่งจดหมายโดยใช้ขบวนม้าและล่อเป็นพาหนะเพื่อจัดส่งในพื้นที่ในส่วนต่างๆ ของภาคเหนือ ในปี พ.ศ. 2463 ทางราชการเริ่มมีนโยบายก่อสร้างทางรถไฟเส้นทางจากลำปางสู่เชียงใหม่ ท่านเป็นผู้นำขบวนม้าและล่อในการ

ลำเลียงวัสดุอุปกรณ์การก่อสร้างต่างๆ จากเชียงใหม่ไปถ้ำขุนตาน และเมื่อการก่อสร้างทางรถไฟสู่เชียงใหม่ได้สำเร็จลง ท่านได้บริจาคที่ดินอันเป็นทรัพย์สินของท่านและพ่อค้าชาวจีนยูนนานมุสลิมจำนวนพื้นที่ประมาณ 100 ไร่ ในการก่อสร้างสถานีรถไฟ และการก่อสร้างสนามบินเชียงใหม่ ท่านจึงได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวพระราชทานบรรดาศักดิ์ให้เป็น “ขุนชวงเลียง” และพระราชทานนามสกุล “วงศ์ลือเกียรติ” ชาวยูนนานมุสลิมที่อพยพมาตั้งถิ่นฐานในเชียงใหม่ได้ใช้บริเวณ “บ้านลือเกียรติ” เป็นที่ประกอบศาสนกิจ มีการสร้างมัสยิดขึ้นใหม่ ในปี พ.ศ.2458 ได้ร่วมกันบริจาคเงินเพื่อซื้อที่ดิน การก่อสร้างอาคารมัสยิดหลังแรกของชาวยูนนานมุสลิม ในปี พ.ศ.2509 สัตบุรุษของมัสยิดอิสลามบ้านฮ้อ ได้รื้อถอนอาคารมัสยิดเดิมที่ไม่สามารถรองรับการเพิ่มขึ้นของชาวมุสลิมที่มาประกอบศาสนกิจ ก่อสร้างอาคารมัสยิดอิสลามบ้าน

ฮ้อเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก 2 ชั้น
วัดแสนฝาง ตำนานกล่าวว่าสร้างในสมัยพญาแสนภู กษัตริย์ราชวงศ์มังราย เดิมชื่อ วัดแสนฝาง คำว่าแสนฝาง สันนิษฐานว่าอาจมาจาก การที่พญาแสนภูทรงมีพระประสงค์จะฝากฝังขุมพระราชาธิราชของพระองค์ไว้ในพระพุทธศาสนาตามเยี่ยงพระเจ้าปู่และพระราชบิดา จึงดำริให้กำหนดสถานที่แห่งหนึ่งทางฝั่งทิศตะวันออกใกล้แม่น้ำซำและแม่ระมิงค์พอประมาณ และโปรดให้สร้างวัดแห่งหนึ่งโดยใช้พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์บริจาคในพระพุทธศาสนา สถาปัตยกรรมประกอบด้วย หอไตรกลางน้ำหลังเก่า สร้าง พ.ศ.2412 ชุ่มประดู มงคลแสนมหาไชยสร้างเมื่อ พ.ศ.2418 เดิมเป็นไม้ที่มุงกำแพงด้านตะวันออกมีหอคอยสูงเด่นทั้ง 2 มุมคือ มุมด้านเหนือและใต้สำหรับเป็นที่อยู่เวรยามของทหารในสมัยโบราณ วิหารจากหลักฐานปรากฏว่าเมื่อ พ.ศ.2420 พระเจ้าอินทวิชยานนท์และเจ้าทิพเกสรราช

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	9 ธ.ค. 2550	16	5677	12

เทวี ได้โปรดให้หรือพระดำหนักที่ประทับของ พระเจ้ากาวิโรสสุริยวงศ์มาปรับปรุง ดัดแปลงสร้างเป็นวิหารลายคำ วิหารนี้เป็น ทรงล้านนาไทยหลังคาเตี้ยและลาดต่ำ ประดับด้วยลวดลายไม้แกะสลักและปูนปั้น ปิดทองสำหรับเจดีย์ทรงพม่านั้นหลักฐาน กล่าวไว้ว่า พระครูบาโสภณโณเถระ ได้บูรณะ สร้างเสริมเจดีย์ให้เป็นแบบพม่า ภูมิเจ้าอาวาส สร้างสมัยพระครูบาโสภณเถระ และรอง อำมาตย์เอกหลวงโยนการพิจิตร สร้างปี พ.ศ. 2431 พระอุโบสถ สร้างเมื่อ พ.ศ.2453 ลักษณะรูปทรงเป็นสองชั้น ชั้นล่างก่ออิฐ ถูปูนชั้นบนเป็นโครงสร้างไม้ หอไตรหลังใหม่ อยู่ด้านทางทิศตะวันตกของพระเจดีย์ ท่าน อธิการศรีหมื่น นุนทวโร เจ้าอาวาสขณะนั้น ไว้ริเริ่มสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ.2488

วัดบุพพาราม เป็นวัดคู่เมืองเชียงใหม่ พระเมืงแก้ว กษัตริย์ราชวงศ์มังราย โปรดการสร้างราวปี พ.ศ.2039 ในบริเวณที่เป็นราชอุทยานของพระเจ้าติโลกราช เมื่อ

ทรงครองราชย์ครบ 50 ปี ด้านหลังวิหาร ยังมีเจดีย์ทรงพม่าอีกหลังหนึ่งที่ควรค่าแก่ การชมอย่างยิ่ง

วัดเซตวัน สันนิษฐานว่าสร้างเมื่อปี พ.ศ.2446 สร้างขึ้นสมัยราชวงศ์มังราย มีนาม เหมือนกับวัดเซตวันที่มีในประเทศอินเดีย สถาปัตยกรรมประกอบด้วย อุโบสถ ศาลา การเปรียญ ภูมิสงฆ์ วิหาร เจดีย์ 3 องค์ และพระพุทธรูปปูนปั้นศิลปะพม่า พระพุทธรูป เชียงแสนทองเหลืองประทับนั่งขัดสมาธิเพชร

วัดมหาวัน ตามความหมายของชื่อ แปลว่าป่าไม้ใหญ่ สถาปัตยกรรมประกอบ ด้วย เจดีย์แบบพม่า องค์ระฆังประดับลวดลาย ปูนปั้น ฐานสี่เหลี่ยมย่อมุมประดับ ลวดลาย มีซุ้มประจำทิศทั้งสี่ทิศ วิหารทรงพื้นเมือง สร้างราว พ.ศ.2410 และได้ทำการบูรณะ ซ่อมแซมในปี พ.ศ.2526 วิหารแบบพม่า อุโบสถทรงพื้นเมืองล้านนา หอไตรสองชั้น เครื่องบนไม่มีหลังคาซ้อนชั้นมีการแกะสลัก และลวดลายฉลุสวยงาม

วัดแสนฝาง ตำนานกล่าวว่าสร้างในสมัยพญาแสนภู กษัตริย์ราชวงศ์มังราย เดิมชื่อ วัดแสนฝาง คำว่าแสนฝาง สันนิษฐานว่าอาจมาจาก การที่พญาแสนภูทรงมีพระประสงค์จะฝาก ฝังขุมพระราชนิพนธ์ของพระองค์ไว้ในพระพุทธศาสนาตามเยี่ยงพระเจ้าปู่ และพระราชบิดา จึงดำริให้กำหนดสถานที่แห่งหนึ่งทางฝั่งทิศตะวันออกใกล้แม่น้ำข่าและแม่ระมิงค์พอประมาณ และโปรดให้สร้างวัดแห่งหนึ่งโดยใช้พระราชนิพนธ์ส่วนพระองค์ บริจาคในพระพุทธศาสนา สถาปัตยกรรมประกอบด้วย หอไตรกลางน้ำหลังเก่า สร้าง พ.ศ.2412 ซุ้มประตู มงคลแสน มหาไชย สร้างเมื่อ พ.ศ.2418 เดิมเป็นไม้ ที่มุงกำแพงด้านตะวันออกมีหอคอยสูงเด่นทั้ง 2 มุมคือ มุมด้านเหนือและใต้สำหรับเป็นที่อยู่เวรยามของทหารในสมัยโบราณ

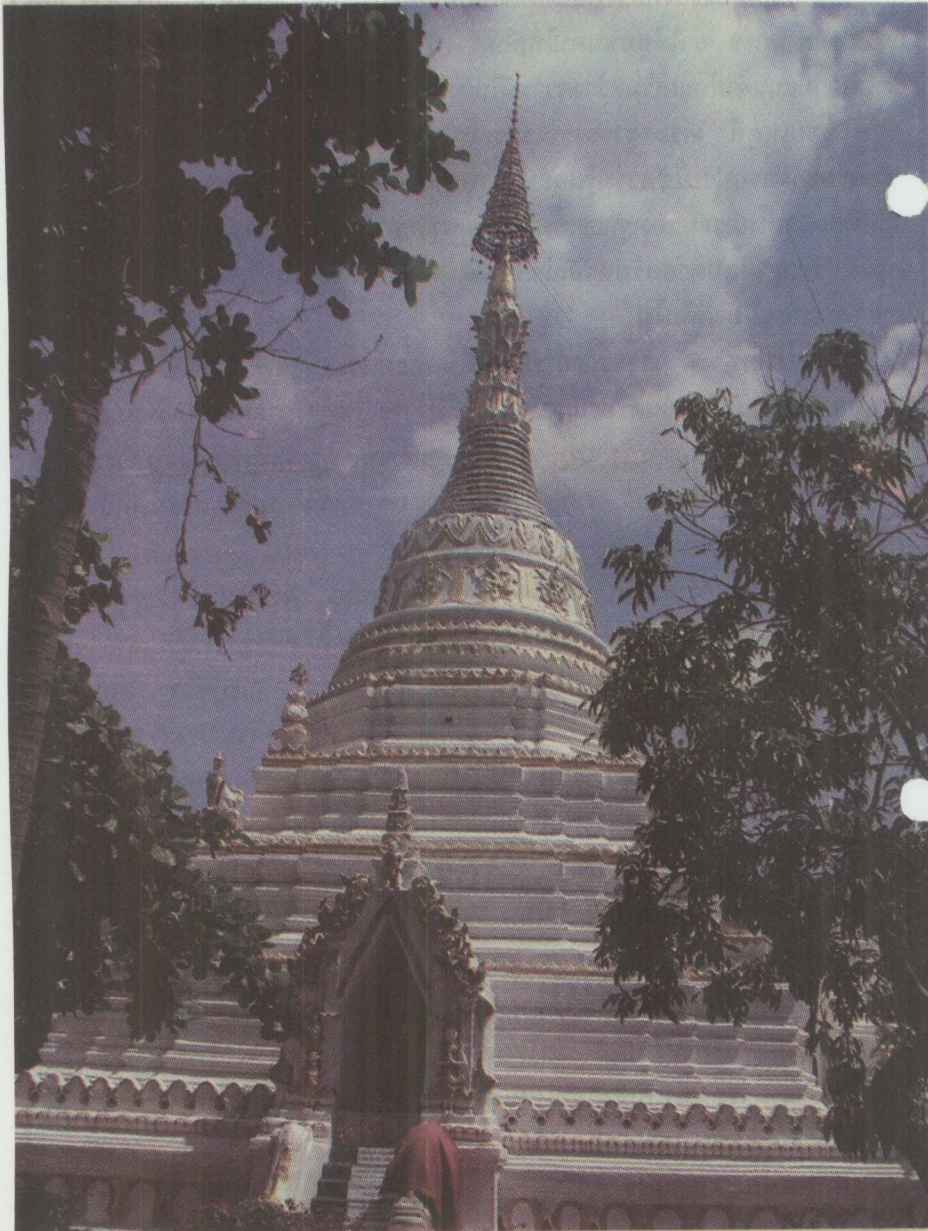
ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	9 ธ.ค. 2550	16	5677	12

นอกจากนั้นบริเวณถนนท่าแพยังมีวัดสำคัญของเมืองเชียงใหม่ที่สร้างขึ้นมาเมื่อหลายร้อยปีจำนวนหลายวัด ซึ่งวัดเหล่านี้มีประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจและมีสถาปัตยกรรมที่สวยงาม เริ่มต้นแต่ พุทธสถาน เดิมเป็นพื้นที่ส่วนหนึ่งของวัดอุปกุตุ (พม่า) ต่อมาได้จัดตั้งเป็นมูลนิธิพุทธสถาน เชียงใหม่ในวันที่ 15 มกราคม พ.ศ.2501 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมแห่งพระพุทธศาสนาโดยวิธีปาฐกถา ธรรมเทศนา ธรรมสากัจฉา ปุจฉาวิสัชนาและอื่น ๆ ที่เหมาะสม เผยแพร่วิทยาการอื่น ๆ เป็นสถานที่ในการทำกิจกรรมทางพุทธศาสนาและกิจกรรมอื่น ๆ ของเมือง

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	30 ธ.ค. 2550	16	5677	12

นครเชียงใหม่พื้นฟูบ้านเมือง เจ้าหลวง
เชียงใหม่และอาณาประชาราษฎร์ได้บูรณะ
วัดให้เจริญรุ่งเรืองสืบมาราวปี พ.ศ.2362
เจ้าหลวงธรรมลังกา โปรดให้สร้างวิหารหลัง
เล็ก เครื่องไม้ศิลปล้านนา ส่วนวิหารหลัง
ใหญ่พระเจ้ากาวิโรรสสุริยวงศ์โปรดให้สร้าง ใน
พ.ศ.2539 มีการสร้างหอมณเฑียรธรรม
เพื่อถวายเป็นราชกุศลในวโรกาสที่พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช

วัดอุทรายคำ สันนิษฐานว่าสร้าง
เมื่อปี พ.ศ.2384 เดิมชื่อ วัดอุปัคำ ซึ่งเป็น
ชื่อของมหาอุบาสิกามั่งคั่งและมีความ
เลื่อมใสในพระพุทธศาสนามากได้อพยพมา
จากเชียงใหม่ในสมัยพญาท้าวละเป็นผู้นำสร้าง
วัดนี้ สถาปัตยกรรมประกอบด้วยอุโบสถ มี
ภาพเล่าเรื่องปูนปั้นติดฝาผนังด้านนอกเรื่อง
สังข์ทอง มีพระประธานปูนปั้นปางมารวิชัย
กุฏิสงฆ์ วิหาร ศาลาเอนกประสงค์ ชั้นเดียว
ก่ออิฐถือปูน หอไตรผสมศิลปะพื้นเมืองและ
เจดีย์พม่า

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

NORTH CLIPPING 2554/ 00251

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	19 ธ.ค. 2550	16	5677	12

สำหรับนักท่องเที่ยวและผู้ที่จะ
ชมการเที่ยววัด หากมีโอกาสดองแวะ
เข้าไปชมศิลปกรรมล้านนาสมพมาได้ที่วัด
เก่าสำคัญๆ บนถนนท่าแพ เพื่อย้อนอดีต
แห่งถนนสายการค้าของเมืองเชียงใหม่

ข้อมูลประกอบ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิฑูรย์ เหลียวรุ่งเรืองและคณะ

โครงการเผยแพร่เส้นทางท่องเที่ยว

สถาปัตยกรรมเชิงประวัติศาสตร์

จักรพงษ์ คำบุญเรือง

jakpong@chiangmainews.co.th